

Tarixiy haqiqatlar bilan bog‘liq frazeologizmlar.

Accept the Chiltern Hundreds (shuningdek: ***accept the Stewardship of Chiltern Hundreds***) – o‘zining parlament a‘zoligi vakolatidan voz kechmoq[37,28].

Apply for the Chiltern Hundreds (shuningdek: ***apply for the Stewardship of Chiltern***

Hundreds) – majburiy parlament a‘zolidan ozod bo‘lish haqida taklif bildirmoq. XVII asrda Bakengimshir va Oksfordshir grafliklarining chiltern okruglarida qaroqchilar ko‘p bo‘lgan. Ular bilan kurashish uchun *Stewardship of Chiltern Hundreds* nomli boshqaruv muassasasi bo‘lgan, har-bir shunday guruhlariga yuzta chilternlik jalb qilingan. 1701-yilgi qonunga ko‘ra bu muassasaning boshqaruvchisi parlament a‘zolidan mahrum etilgan. Ularga bu qonun yoqib tushgan, lekin o‘zlarini parlament a‘zolariga tenglashtira olmaganlar. 1750-yildan boshlab ular yana parlament a‘zoligiga qabul qilinishi to‘g‘risida qonun qabul qilingan. Shundan keyin ularni faqatgina o‘zlarining so‘rovlaridan keyingina bo‘shatishgan. A‘zolikdan keyin ularni yuzboshilik lavozimiga o‘zlarining iltimoslariga ko‘ra tayinlashgan. *As well be hanged* (yoki *hung*) *for a sheep as for a lamb* (yoki *as a lamb*) – bo‘rining yesa ham, yemasa ham og‘zi qon. Qadimgi inglizlar qonunining bir bandi, unga ko‘ra qo‘y o‘g‘irlagan shaxs osib o‘ldirilgan.

The curse of Scotland – la‘nati shotlandlar, baloga yo‘liqqurlar; doiralar to‘qqizligi. Ibora graf Dalrimp Steyrning gerbidagi suratdan olingan. U Shotlandiyadagi inglizlar siyosatiga qarshi harakatlar yetakchisi bo‘lgan.

Khaki election – favqulodda vaziyatlardagi saylov. 1918-yilning dekabr oyida Birinchi Jahon Urushidan keyin Angliyada parlament saylovlari boshlangan.

The three tailors of Tooley Street – Tuli ko‘chasining uch tikuvchisi; o‘zlarini butun boshli xalq namoyandalarimiz deb hisoblovchi odamlar guruhi. Ingliz siyosatshunos arbobi D. Kanning (1770-187)ning guvohlik berishicha, Tuli ko‘chasining uch tikuvchisi parlamentda “*We, the people of England ...*” so‘zlari bilan boshlanuvchi murojaat bilan chiqishgan.

When Adam delved and Eve span who was than the gentleman? – Adam yer haydaganda va Yeva ip yigirganda, aslzodalar qayerda edi? 1381-yilgi dehqonlar

urushiga rahnamolik qilgan Uott Taylarga ustoz Jon Boll tomonidan yozib berilgan shiorlardan biri. Bu ibora hozirgi kunda aslzodalardan ko'ra ko'proq kulgili vaziyatga tushib qolgan insonlarga nisbatan qo'llaniladi.

Salbiy ma'nodagi frazeologizmlarda "*Dutch*" so'zining ishlatilishi XVI asrda dengizda va urushlarda bo'lib o'tgan ingliz-golland raqobatiga borib taqaladi.

A Dutch bargain – bir tomonlama foydali ish

Dutch comfort (yoki consolation) – kuchsiz tasalli.

A Dutch concert – mushuklarning miyovlashi; jinlar bazmi; shovqin-suron.

Dutch courage – mastlikdagi jasorat, mastning dovyurakligi; dunyoni suv bossa, to'pig'iga chiqmaydi, parvoyi palak.

A Dutch defence – soxta himoya, yolg'ondakam himoya.

A Dutch feast – avval mezbon to'yib ichib oladigan bayram.

I'm a Dutchman if – otimni boshqa qo'yaman[45,539].

Mohiyatiga ko'ra barcha birikmalarda qatnashgan *Dutch* so'zi gollandiyalik ma'nosina anglatadi, lekin bu so'z sifat bilan oldindan noto'g'ri birikishi tufayli, goho barcha iboralarda ma'no ko'chishining u yoki bu turi kuzatilgan. Ba'zi hollarda ironiyaning ishlatilishiga turtki bo'lgan va otning ma'nosi kuchsizlangan, masalan: *Dutch courage*. *Dutch* so'zi bilan uyg'unlashmagan frazeologik birikmalar predmet o'rtasidagi yo'qolgan mutanosiblikni yuzaga chiqaradi.